

Ärendenummer
TRV 2024/95190
Motpartens ärendenummer
[Motpartens ärendenummer]

Dokumentdatum
2024-11-19

Konfidentialitetsnivå
1 Ej känslig

Mottagare
Enligt sändlista

Kopia till
[Kopia till]

Förslag till förändring av allmän väg till enskild väg

Väghållningsmyndigheten, Trafikverket Mellersta regionen föreslår att väg 556, delen Strångsjö (545) – Hagstugan (55, 56) i Katrineholms kommun, Södermanlands län ska förändras från allmän väg till enskild väg. Juridiskt innebär förslaget att statens vägrätt på vägområdet dras in, med stöd av 25§ Väglagen, vilket i sin tur innebär att statens drift- och underhållsansvar av vägen upphör när beslutet fått laga kraft och vägen är överlämnad till ny väghållare.

Förslaget berör del av väg 556, delen Strångsjö (545) – Hagstugan (55, 56) och innebär att den framtida väghållningen sköts av de fastigheter som har främst nytta av vägen, vanligtvis genom en samfällighetsförening eller delägarförvaltning.

Väghållningsmyndighetens utredning är sammanfattad i bifogat utrednings-PM med tillhörande karta.

Utredningsarbetet har nu kommit till det steget att du som är berörd sakägare får möjlighet att yttra dig över förslaget.

Vi vill ha ert yttrande om förslaget senast den 8 januari 2025.

Yttrandet/synpunkterna kan skickas digitalt till trafikverket@trafikverket.se

eller via post till:

Trafikverket Mellersta regionen
Ärendemottagning
Box 810
781 28 BORLÄNGE

Ange ärendenummer TRV 2024/95190 i ert yttrande.

Kontakt om ni har frågor: tove.vastibacken@trafikverket.se

Efter inhämtning av synpunkter bland berörda sakägare, kommun och andra myndigheter överlämnar väghållningsmyndigheten ärendet till Trafikverkets centrala funktion Juridik och planprövning för prövning och beslut i frågan om att förändra den aktuella vägsträckan från allmän till enskild väg. Ett beslut om indragning av vägen från att vara allmän gäller när det vunnit laga kraft. Beslutet kan överklagas till regeringen.

Om GDPR, vänligen se nästa sida för information.

Med vänlig hälsning

Tove Västibacken, chef enhet Utredning

Trafikverket Mellersta regionen

Ärendenummer
TRV 2024/95190
Motpartens ärendenummer
[Motpartens ärendenummer]

Dokumentdatum
2024-11-19

GDPR

För att kunna genomföra ärendet har Trafikverket inhämtat dina kontaktuppgifter och fastighetsbeteckning från Lantmäteriets fastighetsregister. De som kommer att använda dina uppgifter under ärendets handläggning är utredare och handläggare inom Trafikverket och vid behov även andra myndigheter (berörd kommun och Länsstyrelsen). Inkomna synpunkter, yttranden och personuppgifter i ärendet utgör allmän handling och bevaras enligt arkivlagen.

Du har rätt att begära registerutdrag, begära rättelse, begära radering, begära begränsning av behandlingen samt invända mot behandlingen. Det kan göras hos chef för enhet utredning Tove Västibacken, 010-123 16 99, tove.vastibacken@trafikverket.se Begäran kan också göras till Trafikverkets kontaktcenter med angivande av föregående kontaktuppgifter. Personuppgiftsansvarig är Trafikverket, 781 89 Borlänge. Kontaktcenter: 0771-921 921. Dataskyddsombudet kan nås på samma adress. Du har också rätt att klaga till Datainspektionen som är tillsynsmyndighet för dataskyddsförordningen.

Kontakt är också möjlig via <http://trafikverket.se/gdpr>

Detta dokument har signerats digitalt och saknar därför namnunderskrift. Se stämpel i sidfoten.

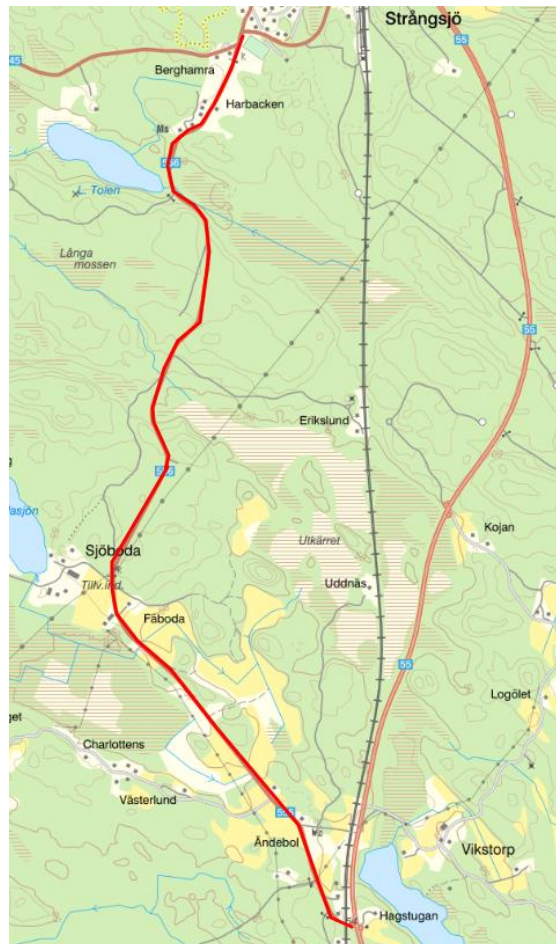
Dokumentegenskaper, Ärendenummer TRV 2024/95190, Motpartens ärendenummer [Motpartens ärendenummer], Dokumentdatum 2024-11-19, Dokumenttyp BREV. Konfidentialitetsnivå.1 Ej känslig

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.

PM

Förslag om indragning av allmän väg

Del av väg 556, mellan väg 545 Strängsjö och väg 55 Hagstugan, Katrineholms kommun, Södermanlands län

Trafikverket, 781 28 Borlänge, Besöksadress: Röda vägen 1.
Telefon: 0771-921 921, Texttelefon: 020-600 650

www.trafikverket.se

Skapat av
Thorslund Marie, PLmru
Ärendenummer
TRV 2024/95190

Dokumentdatum
2024-11-19

Konfidentialitetsnivå
1 – Ej känslig

Förslag om indragning för del av allmänna vägen 556, mellan väg 545 Strångsjö och väg 55 Hagstugan, Katrineholms kommun, Södermanlands län

Trafikverket Mellersta regionens förslag

Väghållningsmyndigheten, Trafikverket Mellersta regionen föreslår att väg 556, mellan väg 545 Strångsjö och väg 55 Hagstugan i Katrineholms kommun, Södermanlands län förändras från allmän väg till enskild väg och därmed upphör allmänt underhåll.

Bakgrund

Väghållningsmyndigheten har bland annat till uppgift att föreslå förändringar av ansvaret för väghållningen på de statliga vägarna. Detta kan till exempel vara om syftet med en viss väg eller en viss sträcka har förändrats.

Följande målbild/vision för rätt väghållaransvar har tagits fram gemensamt av Trafikverket, Sveriges Kommuner och Landsting och Riksförbundet för Enskilda vägar:

- Staten bör ha ansvar för allmänna vägar på landsbygd och för ett övergripande vägnät i tätort.¹
- Kommunerna bör ha huvudansvar för väghållningen i tätorter med undantag för det övergripande allmänna vägnätet.
- Enskilda väghållare bör ha ansvar för vägar på landsbygd med främst nytta för enskilda fastighetsägare i deras närhet.

I arbetet med rätt väghållaransvar inventerar man även vägar som bör dras in från allmänt underhåll, ur ett perspektiv för rationell- och samhällsekonomisk effektiv väghållning. Exempel på dessa vägar är vägar som till sin karaktär är lågtrafikerade.

Lagstiftning

En allmän väg får enligt 25 § Väglagen dras in, vilket innebär att väghållaransvaret förändras från allmänt till enskilt, om den efter tillkomsten av en ny väg, eller av något annat skäl, inte längre behövs för det allmänna (behov av statlig väg) samt att åtgärden medför högst ringa olägenhet för bygden.

Vägen behövs inte för det allmänna

Med ”det allmänna” avses behovet av allmän statlig väg. Staten ska främst ansvara för vägar som har funktion som förbindelseled.

¹ En övergripande allmän väg är en allmän väg som behövs som förbindelseled och inte främst för lokal trafik. Europavägar, riksvägar och vägar med vägnummer under 500 ingår ofta - men inte alltid - i ett övergripande vägnät. Vägens funktion i vägsystemet avgör om en väg ingår i det övergripande allmänna vägnätet och är något som bedöms i en utredning i samband med att en ev. förändring av väghållaransvaret prövas.

Skapat av
Thorslund Marie, PLmru

Dokumentdatum
2024-11-19

Indragning får medföra högst ringa olägenhet för bygden

Med ”bygden” menas ett bebyggt område i landsorten, som enligt tradition utgör en historisk, kulturell och geografisk enhet. Bygden är således inte synonymt med t ex by eller med det närmaste området utmed en viss väg.

Syftet med allmänna statliga vägar

Det huvudsakliga syftet med allmänna statliga vägar är att förbinda olika målpunkter/orter med varandra. Förbindelsebehovet är det övergripande kriteriet och sådana vägar ska därför normalt vara allmänna, om inte vägnätet är tillräckligt tätt ändå. En 10 kilometers, eller 10 minuters, omväg via andra vägar anses normalt vara acceptabelt. Trafiken längs en förbindelseled får inte heller vara alltför ringa. Utfartsvägar är normalt enskilda och kräver starkare skäl för att förändras eller vara allmänna.

Kort om varför ärendet initierades

Trafikverket har konstaterat att järnvägsbron i södra delen av väg 556, vid väg 55 Hagstugan, är en säkerhetsrisk och har därför rivits. Trafikverket gör i samband med det, en översyn av ansvaret för väghållningen.

Trafikverket har som uppgift att kontinuerligt se över vilka vägar som kan vara föremål för förändrat väghållaransvar, ur ett trafiksäkert, rationellt- och samhällsekonomiskt effektivt väghållarperspektiv och inventerar fortlöpande vägar som troligen inte uppfyller kravet för det huvudsakliga syftet gällande allmänna statliga vägar. Exempelvis vägar som till sin karaktär är lågtrafikerade, som inte förbinder orter med varandra eller vägar som inte går till viktigare allmänna inrättningar.

Allmän inrättning

Väg till viktigare allmän inrättning bör normalt vara allmän väg enligt väglagen. Med allmän inrättning avses en anläggning av stor betydelse för de allmänna kommunikationerna eller annan anläggning som är av intresse för allmänheten. Exempel på viktigare allmänna inrättningar är hamnar och flygplatser, sjukhus med akutmottagning och begravningsplats i allmänt bruk. Det görs en prövning i varje enskilt fall om en anläggning eller plats har så stor betydelse för allmänheten att allmän statlig väg behövs för förbindelsebehovet.

Beskrivning och fakta om vägen

Allmänna vägen 556 går mellan Vingåker i norr och ansluter till 545 vid Strångsjö och vidare söderut till Hagstugan väg 55 är i sin helhet ca 27,5 km lång.

Den del av väg 556 som vi hanterar i detta ärende är cirka 4,5 km i den södra delen av vägen, varav de sista ca 60 meter inklusive järnvägsbron har rivits bort.

Järnvägsbron var i mycket dåligt skick och har av säkerhetsskäl rivits. Bron ersätts inte med en ny bro.

De boende längs vägsträckan har under några års tid använt anslutningen till väg 55/56 i den norra delen av vägsträckan, vid Strångsjö, som utfartsväg, då bron varit avstängd på grund av säkerhetsrisk.

Förslag om indragning för del av allmänna vägen 556, mellan väg 545 Strångsjö och väg 55 Hagstugan, Katrineholms kommun, Södermanlands län

Kartbild översikt - aktuell sträcka visas mellan de svarta markeringarna

Fakta om väg 556, mellan väg 545 Strångsjö och väg 55 Hagstugan:

- Sträckan är cirka 4,5 km lång, vägbredden varierar mellan 3,5 – 6 meter
- Högsta tillåtna hastighet är 70 km/tim, men är i den norra delen begränsad till 50 km/tim och 40 km/tim.
- Trafikmängden uppmättes år 2013 till 120 fordon per årsmedeldygn och uppskattas till detta även nu.

Sakägare/vägintrössenter

Antalet fastigheter utmed sträckan är 82 stycken och antal vägintrössenter är uppskattningsvis 54 stycken, vilket är under de 100 vägintrössenter som normalt ska utgöra en lägsta gräns för att kunna motivera behovet av en väg som allmän. Med en vägintrössent syftas de permanentbebodda vuxna och verksamheter som vägen är till stadigvarande betydelse för.

Förslag om indragning för del av allmänna vägen 556, mellan väg 545 Strångsjö och väg 55 Hagstugan, Katrineholms kommun, Södermanlands län

Skapat av
Thorslund Marie, PLmru

Dokumentdatum
2024-11-19

Motivering till förslag om indragning

Väg 55/56 i sin nuvarande sträckning togs i bruk under 1960-talet. I samband med detta förlorade väg 556, mellan väg 545 Strångsjö och väg 55 Hagstugan sin funktion som genomfarts – och förbindelseväg. Vägen har sedan dess främst använts av boende längs sträckan och vägen är inte längre av betydelse för allmän samfärdsl.

Väg 556, mellan väg 545 Strångsjö och väg 55 Hagstugan behövs inte för det allmänna. Det finns annan väg = skälig omväg och den medför högst ringa eller ingen olägenhet för bygden. En 10 kilometers, eller 10 minuters, omväg via andra vägar anses normalt vara acceptabelt. I detta fallet blir omvägen som längst cirka 5 km.

Vägen har fått en ny funktion, den är en utfartsväg/återvändsväg.

Det finns ingen viktigare allmän inrättning utmed sträckan.

Järnvägsbron i den södra delen av vägen har varit i mycket dåligt skick och är nu riven. Trafikverket har tagit ett inriktningsbeslut att inte ersätta bron, då det inte bedöms vara samhällsekonomiskt effektivt att ersätta den.

De boende har under flera års tid använt sig av andra anslutningar mot väg 55/56 då bron, på grund av säkerhetsskäl, varit avstängd.

Detta sammantaget gör att Trafikverket Mellersta regionen föreslår att väg 556, mellan väg 545 Strångsjö och väg 55 Hagstugan, förändras från allmän väg till enskild väg.

Den fortsatta handläggningen

Utredningen är sammanfattad i detta PM som skickas på remiss till berörda sakägare, Katrineholms kommun, andra myndigheter som är berörda samt övriga som kan bidra med upplysningar.

Väghållningsmyndigheten, Trafikverket Mellersta regionen, sammanställer de inkomna synpunkterna i ett granskningsutlåtande. Därefter ska Länsstyrelsen yttra sig över förslaget med stöd av samtliga handlingar i ärendet.

Väghållningsmyndigheten Trafikverket Mellersta regionen, överlämnar därefter ärendet till Trafikverket på central nivå för beslut.

Efter ett eventuellt indragningsbeslut med laga kraft

Vid ett eventuellt indragningsbeslut kommer väghållningsmyndigheten, Trafikverket Mellersta regionen, vid fler än 2 sakägare, att söka och bekosta en anläggningsförrättning av Lantmäteriet, för att ordna den framtida väghållningen. Väghållningsmyndigheten, Trafikverket Mellersta regionen, kommer också i samråd med den nya väghållaren att besikta vägen och utföra den upprustning av eventuellt eftersatt underhåll som behövs och en eventuell anpassning till en standard för enskild väg. Därefter överlämnas vägen till den nya väghållaren. Den nya väghållaren kommer att få skälig tid på sig att ordna väghållningen vilket sker efter det att anläggningsförrättningen fått laga kraft. Trafikverket sköter väghållningen tills det finns en ny väghållare, om detta sker inom rimlig tid.

Skapat av
Thorslund Marie, PLmru

Dokumentdatum
2024-11-19

I beslutet vid indragning ingår alla eventuella väganordningar, som i dag är statliga, som t ex belysning, räcken skyltar m m) och tillfaller därmed den nya väghållaren.

Statligt driftbidrag kan sökas via Trafikverket och kan eventuellt bli aktuellt för vägar som uppfyller Trafikverkets krav för detta. För närmare information, se vår hemsida: <https://www.trafikverket.se/e-tjanster/bidrag-for-enskild-vag/>

Bilagor:

Kartbilaga 1, översiktlig kartbild

Kartbilaga 2, nuvarande väghållare

Bilaga 3, översikt de som delges remiss

Bilaga 4, bro som har rivits

Dokumentegenskaper: Skapat av Thorslund Marie, PLmru Ärendenummer TRV 2024/95190, Dokumentdatum 2024-11-19, Dokumenttyp PM.

Ovanstående textfält är endast avsett att läsas digitalt och får ej tas bort. Det innehåller uppgifter från sidhuvudet och gör att dokumentets egenskaper blir tillgängliga enligt Lag (2018:1937) om tillgänglighet till digital offentlig service.

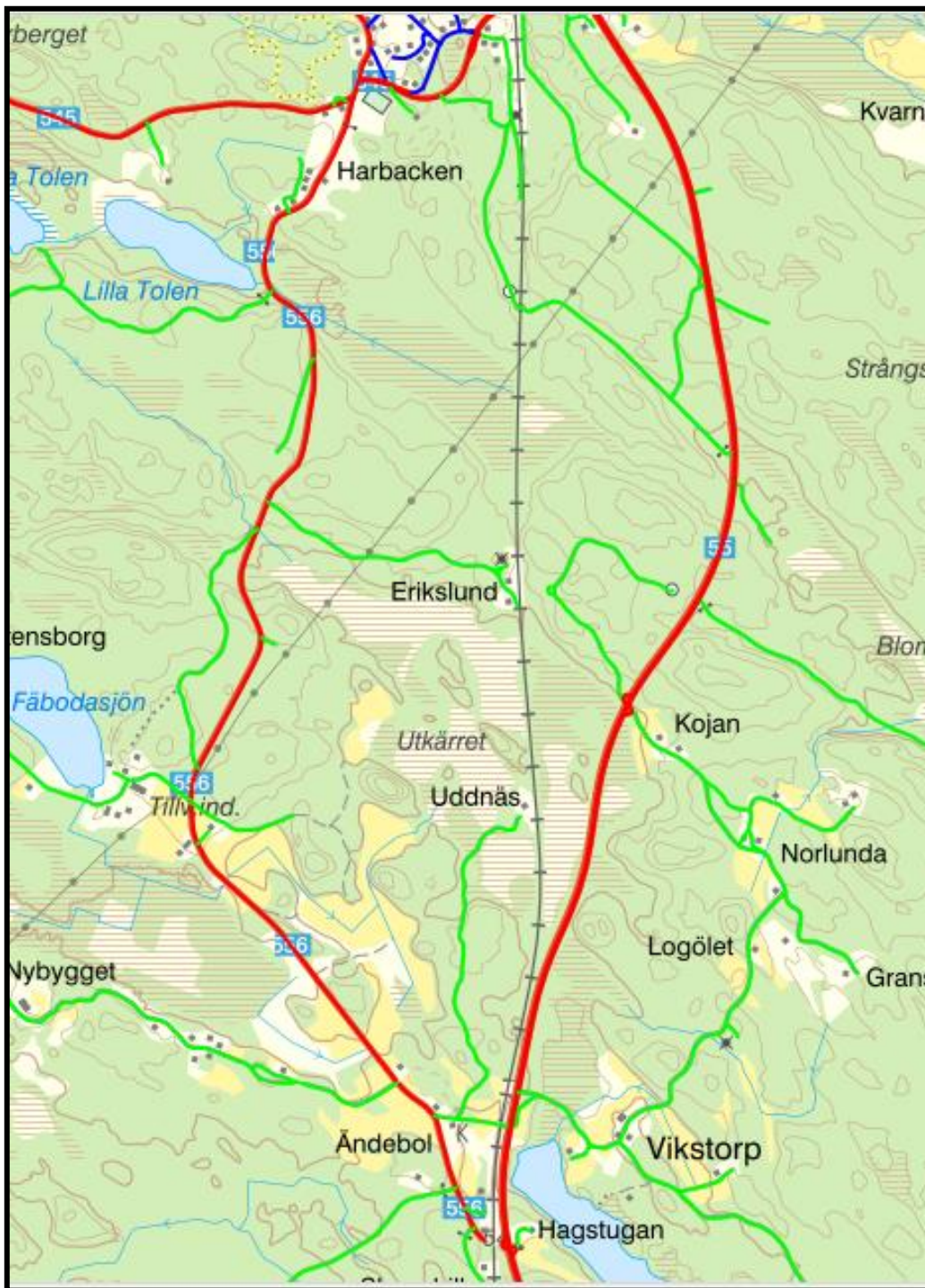
Kartbilaga 1, översiktlig kartbild

TMALL 0423 PM 3.0

Förslag om indragning för del av allmänna vägen 556, mellan väg 545 Strängsjö och väg 55 Hagstugan, Katrineholms kommun, Södermanlands län

Kartbilaga 2, nuvarande väghållare

- - Allmän väg
- - Enskild väg

TMALL 0423 PM 3.0

Förslag om indragning för del av allmänna vägen 556, mellan väg 545 Strångsjö och väg 55 Hagstugan, Katrineholms kommun, Södermanlands län

Bilaga 3, översikt de som delges remiss

TMALL 0423 PM 3.0

Förslag om indragning för del av allmänna vägen 556, mellan väg 545 Strängsjö och väg 55 Hagstugan, Katrineholms kommun, Södermanlands län

Skapat av
Thorslund Marie, PLmru

Dokumentdatum
2024-11-19

Bilaga 4, bro som har rivits

